

TOLLAREN

NR 1-2022 ÅRGÅNG 37

Svenska Nova Scotia Duck Tolling Retrieverklubbens medlemstidning

TOLLAREN

ges ut av Nova Scotia Duck Tolling Retrieverklubben och utkommer med 4 nummer/år.

Alla helbetalande medlemmar erhåller tidningen.

Ansvarig utgivare:

Mats Viker

Redaktör:

Karin Hammar

Layout & redigering:

Fia Björklund

Tryckeri:

Wikströms Tryckeri AB, Uppsala

Omslagsbild:

Från vänster: Björnhedens Superlove, Björnhedens Supernino och Björnhedens Superdrifta

Foto: Angela Olsson

ISSN-0284-9631

Innehåll och utformning av artiklar behöver inte ge uttryck för uppfattning som delas av tidningens redaktion eller klubbens styrelse.

För innehållet i publicerade artiklar svarar respektive författare.

För insänt, ej beställt, material ansvaras ej.

ANNONSPRISER

Annonser där klubbens medlemmar annonserar ut valpkullar, hundar till avel, omplaceringar m.m

Mittuppslag 1000 SEK

1/1-sida 600 SEK

1/2-sida 300 SEK

1/4-sida 200 SEK

Fakturerings sker i efterskott.

Annonser som rör försäljning av olika slag, oavsett medlemskap i Tollarklubben

Mittuppslag 2000 SEK

1/1-sida 1200 SEK

1/2-sida 600 SEK

1/4-sida 400 SEK

Fakturerings sker i efterskott.

Årsrabatt erhålles med 25% under förutsättning att annonsen från början bokas som årsannons (4 nr i rad).

Annonserna bör lämnas som digitala dokument eller färdiga tryckoriginal.

Redaktören har ordet

ÄNTLIGEN HAR VI KOMMIT till ett nytt år med nya möjligheter. 2022 är förhoppningsvis ett år då vi kan få tillbaka lite av den normala vardag som var innan pandemin. Kanske får vi åka på fler tävlingar, prov och utställningar än dom senaste åren. Jag är väldigt glad för de vi hann med förra året och jag ser så fram emot framtiden.

I ÅR HAR JAG många planer med starter på olika hundrelaterade tävlingar och prov, jag hoppas ni andra också har det så kanske vi ses ute i verkligheten. Vi håller på med en hel del jag och hundarna och allt vi håller på med är väldigt roligt. Vardagen och mörkret börjar bli jobbigt just nu så jag längtar verkligen tills vi får lite mer ljus även om jag också vill hinna åka lite mer skidor.

Hoppas ni får en bra vinter och vår allihopa!

Karin Hammar

Redaktör

tollaren@tollarklubben.se

TOLLAREN 1-2022

Innehåll

- 4 Ordförande har ordet!
- 5 Medlemskap i mer än 25 år
- 6 Stark återhämtning för tollingjakten
- 8 Grunderna för en lyckad apporteringsträning
- 19 Lagkampen 2022 inbjudan
- 20 Nosework – en sport för alla
- 23 Tack till uppfödarna
- 24 Tollare på hugget
- 28 Aktivitetsansvariga 2022
- 30 Aktivitetsgrupperna har pennan • Läsbilder
  - Styrelsen och funktionärer
- 32 Tollingjaktprov våren 2022

8 Grunderna för en lyckad apporteringsträning

20 Nosework – en sport för alla

30 Läsbilder

Har du ett bidrag till TOLLAREN?

Allt material (annonser, artiklar, kåserier, Tollare på hugget m.m.) skickas till tollaren@tollarklubben.se.

Om du skickar in material med vanlig post, bifoga då adresserat och frankerat kuvert om du önskar materialet i retur:

Karin Hammar
Gröntuv 120
78561 Djurås
Tel: 070-496 15 06

MANUSSTOPP FÖR TOLLAREN 2022

10 april, 21 augusti & 13 november

Tänk på följande:

Text: Skriv text i textprogram och bifoga som fil, då detta förenklar sorteringsarbetet betydligt. Inga texter direkt i mejl.

Bild: Döp bilderna till det de föreställer eller bifoga textdokument med bildtexter. Ange alltid fotografens namn. Digitala bilder bör göras i 300 dpi, jpeg-format och maximal kvalitet. Skicka inte bilderna i mejlet utan bifoga dem. Ta inte bilder från internet. Skicka originalfilerna.

Skicka inte bilder större än 7 MB utan att först kontakta redaktören, tollaren@tollarklubben.se.

Ordförande har ordet!

DESSA RADER SKRIVS UNDER andra halva av januari, och läget kring pandemins utveckling är fortsatt oklar. Samhället kunde öppna upp helt i slutet av september 2021 och jag tror alla förväntade sig att det skulle vara slut på eländet. Nu vet vi att nya mutationer med nya namn har fortsatt att gäcka oss. Just när jag skriver det här har vi nya jobbiga restriktioner att behöva förhålla oss till. Förhoppningen är att denna våg (Omikron) är förhållandevis kort och att samhället åter kan öppna upp under februari.

Under vintern är det förvisso normalt sett lägre aktivitet i våra aktivitetsgrupper och jaktprovsverksamheter. Jakter har kunna genomföra, eftersom de genomförs utomhus med fåtal personer inblandade som dessutom oftast kan ha bra avstånd mellan sig.

FÖR OSS I KLUBBENS styrelse innebar den nya vågen av smitta att vi inte kunde genomföra ett efterlängtat fysiskt styrelsemöte utan vi blev sittande en hel (solig) lördag framför datorerna i ett låångt digitalt möte.

Vi har gjort bokslut för året 2021, som trots pandemin blev ett bra år i genomförande av aktiviteter, prov och utställningar. Vi lyckades genomföra en fantastisk Tollarspecial i Forsvik och även jaktproven hade många startande. Rent ekonomiskt gick klubben med ett väldigt stort överskott, mycket beroende på att många fysiska samlingar såsom klubbmöte, uppfödarträff och styrelsemöten byttes till digitala.

Nu ska man givetvis inte vara jätteledsen över att klubben går med överskott, men vi ser att våra samlade medel (dvs cash på banken) ökat ännu mer under pandemin. Vi diskuterar på vilket vis vi bäst kan använda dessa medel, för att de ska medföra positiva effekter för klubbens verksamhet och för hundrasen Tollare. Vi ser några områden som vi anser viktiga att satsa på de närmaste åren.

VI UTGÅR I DETTA från det som är klubbens övergripande mål som regleras av stadgarna.

– att väcka intresse för och främja avel av mentalt och fysiskt sunda, jaktligt och exteriört fullgoda rasrena hundar

– att bevara och utveckla rasens specifika egenskaper och verka för utveckling av dressyr och praktiskt bruk av denna

– att informera och sprida kunskap om rasens beteende, dess fostran, utbildning och vård

– att bevaka och arbeta med frågor som har ett rasspecifikt intresse för hundägaren och hundägandet

– att skapa och vidmakthålla goda relationer mellan omvärlden och hundägaren och hundägandet.

1. Vi vill därför lägga mer resurser på uppfödarträffar.

Våra uppfödare är enormt viktiga för att väcka valpköparnas intresse för att arbeta med hundarna i praktiskt bruk.

2. Vi vill arbeta mer med våra aktivitetsgrupper, som också har en stor vikt i klubbens verksamhet. Aktivitetsgrupperna är ju de som i någon mening "tar över" efter att valpköparna hämtat sina hundar från uppfödaren. Här fortsätter arbetet med att ge inspiration för att fortsätta arbeta med sin hund i praktiskt bruk.

3. Det tredje området handlar om att fortsätta med att bevara och utveckla Tollarspecialen. Specialen är klubbens och rasens stora samlingsplats, där alla tollarägare samlas och genomför prov och utställning i olika grenar. Tollarspecialen är den aktivitet som sluter samman intresset och inspirationen för att arbeta med sin hund. Här skapas också gemenskap som leder till ännu mer möjligheter att utföra ännu mer arbete och praktiskt bruk med hunden.

EXAKT HUR DETTA SKA ske är vi inte klara med, och det är något som vi naturligtvis ska fortsätta diskutera. Alla former av inspel från alla medlemmar i detta är naturligtvis väldigt välkommet.

Vi har också förberett för årets klubbmöte. Vi planerar för att kunna genomföra klubbmötet fysiskt 12 mars i Stockholm Scandic hotel Järva krog. Vi planerar också att genomföra en uppfödarträff dagen efter, 13 mars på samma ställe. MEN, vi har också en plan B för det fall att

LÄSARBILD Björnhedens Superdrifta.
 Ägare: Sofie Norvall & Angela Olsson, Björnhedens Kennel
 Foto: Angela Olsson

det inte är genomförbart av smittoskäl.

I förberedelserna för ett klubbmöte ska budget och verksamhetsplan upprättas, valberedningen ska ta fram förslag på personer att sitta i styrelsen och revisorer. Dessutom har vi behandlat motioner som inkommit, vi har beslutat vem som ska få Guldapporten och dessutom kommer vi lägga fram ett förslag på ny hedersmedlem till klubben. Allt material avser vi att publicera på hemsidan i god tid före klubbmötet.

Mats Viken

Ordförande
 ordforande@tollarklubben.se

Följande medlemmar tecknade sitt medlemskap i Tollarklubben för mer än 25 år sedan.

Tack för ert stöd. Styrelsen

HANS ABRAHAMSSON	AGNETA GUNDLER
EWA-MARIA	MARIA ANDERSSON
ANDORFF-RIPA	SUSANNA HALLGREN
KJELL BERGHED	ANNIKKA RUDENSJÖ
LENA BERGHED	ANNE-LISE HOLTE
ANNIKA BERGQUIST	BENGT LANNGREN
ANETTE BJÖRGELL	ANN-LOUISE LARSSON
LOUISE BLOMKVIST	SOLGERD HANSSON
LARS BUCKLIN	BENNY LUNDIN
KRISTINA EDING	EVA-LISA GRANHOLM
MAGNUS ERIKSSON	KRISTINA OJA JANSSON
BIRGIT FANTENBERG	GERD FELLMAN-GRÖN
MARIA GLAD	KERSTIN LINDVALL
ANNIKA GRIPENHALL	ELSEBETH JOHANSSON
ANNE BRITT	ANNELIE LANNGREN
AGUSTAFSSON	MIKAEL GUSTAFSSON
GÖRAN GUSTAVSSON	LENA JOHANSSON,
KATARINA HOLST	ERLING STRANDBERG
HELEN HÄGGSTRÖM	ANNIKA NORDGREN
PETTER JANSSON	ANNELI LJUNGQVIST
ANETTE JOHANSSON	MARGARETA EKEROTH
THERESE KNUTSSON	CARINA STENKULL
JOHAN KÖRGE	CARIN ASP STENBORG
ANITA LARSSON	INGA-LILL LINDSTRÖM
INGRID LARSSON	BIRGITTAAMRÉN
JAN-ERIK LARSSON	AHLBERG
LISBETH MÅRTENSSON	MARIE-LOUISE
GUN NILSSON	KARLSSON
ULLA NILSSON	TOMMY FRITZIN
CARINA NYLANDER	ANNIKA WENDEMAR
KRISTINA RENLUND	BO HANSSON
LOUISE RUNNEMARK	SUSANNE HOLMBERG
ANNE-MARIE	LIS SPARRE
SKOGMAN	ANNA SCHARIN
LENA TOFTLING	TUULALINDROOS
ANDERS WAHLBERG	CECILIA THORÉN
KARIN WITÉN	ANDERS NORÉN
ANNA FREDRIKSSON	MAYGRETH ÅKESSON
PETRA SCHARIN	GÜNTER WALKEME
KARIN FINNE	

Stark återhämtning för tollingjakten

Text: Sverker Haraldsson

Trots att 2021 var ännu ett år styrt av pandemin, restriktioner och svårigheter att resa, ökade antalet starter och antalet prov starkt under året. Och engagemanget och det jaktliga intresset från medlemmarna är fortsatt starkt.

Efter en rejäl inbromsning 2020 för verksamheten inom tollingjakten, där antalet startande hundar och antalet prov minskade med en tredjedel från året dessförinnan, så innebar 2021 en stark återhämtning. Antalet prov ökade, antalet startande hundar ökade, och Tollarklubben kunde återigen arrangera sin stora rasspecial med tre dagars jaktprov och fyra provrutor per dag.

När vi summerar året hade mer än 400 starter gjorts på tollingjaktprov i landet (406 jämfört med 254 året innan) och antalet prov närmade sig 40 st (39 jämfört med 25 året innan).

ÄVEN I ÅR var det två avdelningar – Västra och Södra – som drev på provverksamheten med sju prov vardera. Gävleborg fortsatte att arrangera sitt populära trippelprov helgen innan Tollarspecialen, och även mindre avdelningar som Gotland, Norrbotten och Västerbotten fortsatte att arrangera prov för sina medlemmar.

2021 innebar också att fler startande från andra länder hade möjlighet att starta hos oss. Ett drygt tjugotal tyska, norska, danska, finska och tjeckiska hundar startade under året på tollingprov i Sverige.

406 STARTER

De 406 starterna fördelades på 153 st hundar, och av dessa var hela 49 st debutanter som gjorde sin första provstart under året.

177 starter gjordes i Nybörjarklass, 148 i Öppen klass, 78 i Elitklass och 3 st på praktiskt tollingjaktprov, det sista steget till championatet.

Andelen hundar till pris var 45 procent – något lägre än förra årets 50 procent. Andelen hundar till 1:a pris var 17 procent, och detta är i stort sett samma nivå som det legat på de senaste fem åren.

29 st nybörjarhundar tog steget upp till Öppen klass. 10 st hundar tog steget från Öppen klass till Elitklass, och vid årets slut hade därmed 118 st hundar kvalificerat sig till den högsta klassen sedan starten för de stamboksförda tollingjaktproven 2007. Tolv hundar i Elitklass erhöll under året ett eller flera första pris.

Fem st 1:a Hp utdelades under året: Agrosofens Lyxkryssare (Mia Skogman) och Bygdefjärdens Underbara Express (Ulrica Bergström) i Nybörjarklass, Inlicios Soul Music (Håkan Linde) i Öppenklass, samt SE J(t)CH Tollarbos Singo Tassar som Arrac (Nina Gröndahl) och SE J(t)CH Lauvstuas Pinti Touchdown (Tina Therese Edvardsen) i Elitklass.

NYA TOLLINGCHAMPIONS

Under hösten tilldelades två hundar Tollingjaktchampionat (SE J(t)CH). Inlicios Dusk and Dawn (Tesla) med Håkan Linde löste det praktiska tol-

lingprovet vid Skogaby i november, och Digby Tollers Direct Hit (Zappa) med Lars Bengtsson gjorde det i Laholm i december. Tesla och Zappa blev därmed svensk tollingjaktchampion nr 24 och nr 25.

Ytterligare en hund, Marielunds-bäckens Sansa (Roger Karlsson), klarade det praktiska tollingprovet vid S:t Olof i december – men saknar än så länge den tredje ettan.

FLER DOMARE OCH INTERNATIONELLT UTBYTE

På domarsidan står tollingjakten numera allt mer på egna ben. Åtta domare tjänstgjorde på de svenska tollingproven under 2021 och årets flitigaste domare, Marie Kinder Nilsson, hann med att bedöma mer än 100 hundar. Dessutom dömdes våra prov av Sverker Haraldsson, Lasse Bengtsson, Håkan Linde, Anders Wahlberg, Hanne Søndenbroe, Gunnar Peterson och Curt Lundström. Svenska tollingdomare (Anne Karlström, Marie & Lasse) dömde under sensommaren och hösten även på tollingprov i Norge och Danmark.

Under året auktoriserades vår sjätte egna domare, Håkan Linde. Ytterligare två elever har påbörjat sin utbildning, Mats Viker och Therese Gardeheim.

Vi behöver fler elever, framförallt för att domarkåren är ojämnt fördelad i landet och stora delar saknar domare/blivande domare.

Under de senaste åren har också SSRK på uppdrag av Norsk Retrieverklub och Dansk Tollerklub utbildat tollingdomare från våra

grannländer. Utbildningen bekostas av dessa klubbar, och under hösten kunde Ronny Lillebakken från Norge avsluta sin utbildning.

Samarbetet över landsgränserna och utbytet mellan de olika länderna är av stor betydelse för utvecklingen av vår jakthundsras. Svenska domare bidrar till att sprida kunskap och engagemang när de bjuds in till träningshelger, workshops och prov ute i Europa. Den svenska populationen och provverksamheten är störst i Europa, och engagerade tollarvänner från andra länder kommer gärna hit, inte minst till Tollarspecialen.

Tollingjakten är idag officiell provform i Sverige, Danmark, Tyskland och Norge, och fler länder vill följa efter i denna utveckling.

INGA FLER 1:A PRISER

2022 innebär nytt regelverk för tollingjakten, precis som för de flesta andra stamboksförda verksamheter inom SSRK. Vi har även inför denna regelrevidering strävat efter att låta regelverket vara välbekant – utan större förändringar.

En sådan förändring blir dock den nya prissättningen med Excellent, Very good, Good och Non sufficient istället för 1:a, 2:a, 3:a och 0:a. Hederspris ersätts av With honours, och KEP av Can't be judged.

Hundar ska numera vara 12 månader eller mer vid sin debut. Förändringar finns också t.ex. när det gäller de praktiska tollingjaktproven, och att de särskilda proven tagits bort.

LÄSARBILD Pathseekers My Soulmate Viddjá. Foto & ägare: Angela Olsson

Nya jaktprovprotokoll ska tas fram, och för deltagare från andra länder kommer även en översättning av det nya regelverket tas fram.

ETT STORT FRÅGETECKEN finns kring tollingjakten inom SSRK. Det finns fortfarande avdelningar, som ännu inte, trots att provformen varit stamboksförd i 15 år, arrangerat ett enda tollingprov (!) Och under 2021

måttade landets största avdelning, Östra, inte med att arrangera ett enda tollingprov (!).

Det är svårt att motivera att medlemsavgifterna från de medlemmar, som bor i dessa avdelningar, tillfaller avdelningen trots att man inte har någon verksamhet för dessa medlemmar.

2022 behöver innebära en förändring i dessa avdelningar. •

TACK TILL TOLLARKLUBBENS SPONSORER

SPONSORHUSET

DUMMIES.SE
"Shoppa för ett aktivt hundliv"

Agria
Djurförsäkring

ROYAL CANIN

Anna och Imo vid jaktfot.

Grunderna för en lyckad apporteringsträning

Text: Susanna Hallgren

Det finns många olika sätt att se på hundträning och hur man bör träna sin hund och det finns många som vill dela med sig av sitt sätt att se på saken. Plocka russinerna ur kakorna från alla råd du får och sätt ihop din egen träningsfilosofi. Här kommer jag att presentera lite av mitt tänk kring jaktträning och hur man kan lära in och träna dess olika delar. Hoppas att du hittar några russin...

HUR BYGGER MAN UPP EN GOD APPORTÖR?

En bra grundrelation

En bra grundrelation är grunden för allt vi vill göra med våra hundar. En bra relation präglad av förtroende, trygghet, närhet, kontakt och en vilja att samarbeta med sin förare. En relation där matte/husse är den naturliga innehavaren av flockledarrollen. Hunden vill följa matte/husses initiativ och litar på dennes kompetens som ledare.

Samarbetsvilja

Till en viss del är samarbetsviljan förutbestämd av arvet. Men det gäller ju att förvalta arvet på bästa sätt. Att stimulera och utveckla hundens samarbetsvilja är därför viktigt. Hunden behöver få lära sig att samarbete lönar sig, det vill säga att det leder till något positivt.

Apporteringslust

Även apporteringslust är en medfödd egenskap, som kan förvaltas på olika sätt. Att uppmuntra hundens spontana lust att apportera och träna på ett positivt och motiverande sätt

är viktigt för att utveckla hundens apporteringslust i rätt riktning.

En god jaktlydnad

Jaktlydnaden handlar för mig i huvudsak av fyra grundstenar – passivitet, stadga, jaktfot och följsamhet. En god jaktlydnad är en viktig grund för att lyckas i den fortsatta träningen.

Grundläggande apporteringsträning

Grundläggande apporteringsträning handlar om att lära hunden att apportera och att leverera apportert till oss. Att arbeta för oss i sitt apporteringsarbete och inte för sig själva. Här inryms även viltintresse.

Grundläggande momentträning

Grundläggande träning av de olika momenten – markering, dirigerering och fritt sök. Denna del handlar om att skapa bra förutsättningar för fortsatt träning, att skapa en förståelse för de olika momenten och att hitta en balans i träning och upplägg.

Avancerad momentträning

För de som har alla grunder på plats och som har kommit en bit på väg i sin momentträning. Mer avancerad träning av markeringar, dirigerering och sök och mer avancerad träning när det gäller miljöer och störningar.

I denna artikel kommer jag att ta upp två viktiga delar i byggarbetet:

- En god jaktlydnad
- Grundläggande apporteringsträning

EN GOD JAKTLYDNAD

En god jaktlydnad är en viktig grund för att lyckas i den fortsatta träningen. För mig består jaktlydnaden i huvudsak av fyra grundstenar

- Passivitet
- Stadga
- Jaktfot
- Följsamhet

Alla dessa delar handlar om hur vi skapar förutsättningar för att kunna styra hundens bild av vad arbetet går ut på och den iver och de förväntningar de kan skapa och istället skapa kontroll och följsamhet i alla lägen. Ordning och reda i alla lägen skapar bästa möjliga förutsättningar för ett bra samarbete.

PASSIVITET

För att spara på energin är det viktigt för hunden att kunna koppla av och vara passiv mellan aktivitetspassen. Dessutom ska hunden

kunna vara tyst, något som inte alltid är så lätt. Har jag en het hund måste jag hitta ett sätt att få kontroll på och kunna rikta hundens energi åt rätt håll, det vill säga på att arbeta när man *får* arbeta och att inte försöka få arbete när man *inte* ska arbeta.

Att kunna koppla av

Att lära hunden att koppla av och spara på sina krafter till dess att de verkligen behövs är en viktig del. Försök så tidigt som möjligt hitta rutiner för hur ni kan träna på att koppla av. Inledningsvis är det något som ni kan göra hemma i störningsfri miljö, men med målet att det även ska fungera ute i olika miljöer, även i samband med träning.

Ryggsäcken

Eva Bodfäldt har utvecklat en övning hon kallar för ryggsäcken. Den går ut på att hunden själv ska förstå att det lönar sig att bli lugn och passiv. Sitt ner och ta in hunden mellan dina knän på ett lugnt och tryggt sätt. Håll ena handen under hakan eller på bröstet på din hund. Släng ut en godisbit någon meter framför hunden. Håll i din hund tills du känner att den "ger upp" och slappnar av. Belöna med att ge ett varsågod på godisbiten. Börja träna i lugn och störningsfri miljö. När hunden behärskar det kan du successivt söka upp mer störningar och allt svårare miljö.

Belöna lugn

Uppmärksamma och belöna hunden när den är passiv och lugn med ett lugnt och lågmält "bra" gärna kompletterat med en godisbit. Att belöna för att hunden är passiv är något som kanske inte känns helt naturligt. De flesta av oss är mer inriktade på att belöna aktiva beteenden, men det kan vara bra att även lära hunden att passivitet lönar sig. Det är både svårt och krävande att vara passiv och är väl värd all belöning. Att äta har dessutom en lugnande effekt.

Att kunna vara tyst

Pip/oljud ska inte löna sig – pip ger *aldrig* någon aktivitet, tvärtom. Vänta ut hunden (om det går) och beröm

lugnt när den blir tyst. Skapa inte en dialog – svara inte hunden när den piper/låter!

Om du har en hund som piper – undvik alltför hetsande situationer, som riskerar att öka på pipet/ljudet. Skapa en lugn träningsmiljö och träna med kvalitet, ensamma eller med assistans av träningskompisar. Träna upp hundens förmåga att vara passiv och att vänta på sin tur, i många olika miljöer. Målet är att kunna koncentrera sig och vara följsam i alla olika situationer och miljöer.

"Träna upp hundens förmåga att vara passiv och att vänta på sin tur, i många olika miljöer. Målet är att kunna koncentrera sig och vara följsam i alla olika situationer och miljöer."

Förväntan och iver

Pip och annat oljud handlar oftast om för hög förväntan. Förväntan och iver är ok så länge hunden är samlad/fokuserad och med rätt attityd och är effektiv i sitt arbete. Men när ibern blir för stor störs koncentrationen och hunden kan dels bli splittrad och ineffektiv i sitt arbete och dels börja pipa eller gå ur hand. Det är viktigt att bli medveten om vad som skapar förväntan och iver och att hitta en balans i sin träning. För lätta uppgifter kan ofta orsaka för mycket iver, medan mer krävande utmaningar kan få hunden att samla ihop sig och koncentrera sig bättre. Även här är det viktigt att hitta en balans i sin träning med lagom svåra och utmanande uppgifter, som får hunden att samla ihop sig och koncentrera sig.

Flera områden/flera uppgifter

Ett effektivt sätt för att skapa koncentration är att ha flera områden/flera uppgifter på gång. Ett exempel på träningsupplägg kan vara att förbereda två eller fler dirigerings-

områden, ett sökområde och en eller flera minnesmarkeringar, som hunden får hålla i minnet till dess de blir skickade på den. Hunden får hänga med när alla områden förbereds, men får bara jobba på det som du skickar den på. På det sättet kommer hundens koncentration att öka genom att den måste ha koll på flera områden. Samtidigt tränar vi hundens följsamhet genom att vi styr vilja uppgifter de får jobba med.

Träningspass förpackade i lugn

Genom att ta för vana att alltid börja och avsluta ett träningspass med en lugn stund innan ni påbörjar träningen och innan ni går hem eller går till bilen kan du förpacka ditt träningspass med lugn. Om man är ute på ett längre träningspass kanske det kan vara bra att ta en lugn paus någonstans mitt i träningen också, i kombination med fika för de tvåbenta kanske?

STADGA

Med stadga menas att hunden ska klara av att stanna kvar även med störningar runt omkring sig, något som är användbart även i vardagslydnaden, men extra viktigt inom jaktlydnaden. Ju hetare hund, ju högre krav på stadgan. Här lönar det sig verkligen att vara lite petig i sin träning.

Hålla sig/stå emot frestelsen

Stadga handlar i grunden om att hålla sig och stå emot en frestelse. Med hjälp av omvänt lockande kan jag lära hunden att stadga och passivitet lönar sig. Jag lär hunden att man får det man vill ha genom att låta bli att försöka ta det man vill ha, det vill säga jag belönar stadga och passivitet.

Exempel) Ha en godisbit i handen, håll handen öppen och håll den framför hunden på 1-2 dm avstånd. Om hunden försöker ta godisbiten – stäng handen (utan att dra undan handen), öppna den därefter igen. Om hunden försöker ta den – stäng handen igen och öppna igen. När hunden istället för att försöka ta den blir stilla – belöna.

Åsa och Knyst vid avlämning.

Marina och Kenzo under puttövning.

Stanna kvar

Att lära sig stanna kvar är nåt våra hundar behöver kunna i många situationer, däribland i jaktträningen. Var noga i din träning och lär hunden att stanna kvar exakt där du lämnade den är viktigt. Det är inte ok att smyga fram. Var tydlig när du lämnar hunden, tala om för hunden när den gör rätt med lugnt beröm. Tala även om för hunden om den gör fel, exakt i det ögonblick den är på väg att göra fel. Du behöver inte bli arg, men tala om att det blev fel, gå tillbaka och gör om. Omvänt lockande kan även vara användbart för att lära hunden stanna kvar.

Tryck/mottryck

Med hjälp av att trycka/putta på hunden kan vi få hunden att hålla/

trycka emot och på så sätt bli ännu stadigare. Att använda detta i sin träning är ett effektivt sätt att få hunden att förstå vikten av att vara helt stadig och stilla. Testa hur mycket hunden håller/trycker emot genom att ha hunden sittande vid din sida, lägg en godisbit framför den utom räckhåll, lägg handen på hundens ryggslut och tryck/putta hunden framåt. Känn hur hunden håller emot och belöna med ett "varsågod" på godisbiten.

Störningar

När hunden behärskar stanna kvar kan du börja lägga in lite lätta störningar. Arrangera störningar du själv kan styra över. Kommendera hunden att stanna kvar, gå i en båge framför hunden och släng/släpp en

eller flera bollar eller dummies, som du sen lugnt går och plockar upp själv. Anpassa nivån på övningen så att hunden lyckas, samtidigt som ni ändå tänjer gränsen för vad hunden klarar.

Om hunden reser sig, markera snabbt med rösten att hunden gör fel, gå fram och sätt hunden på samma plats som tidigare och upprepa övningen. Eventuellt kanske du bör minska svårighetsgraden något om det var för svårt för hunden. Gå gärna tillbaka till hunden lite då och då och belöna lugnt med en liten godisbit, utan att avbryta övningen. Du kan även låta hunden sitta vid din sida och låta en kompis gå och slänga/släppa bollar, enligt samma princip. Målet är att hunden ska förstå stanna kvar så väl att den klarar det oavsett störning och oavsett var du befinner dig.

JAKTFOT

Jaktfot handlar om att få till en stabil transport med sin lösa hund vid vänster sida. Det är inget tävlingslydnadsfot, med den precision som där krävs. Hunden ska vara följsam och kunna gå stadigt vid förarens vänstra sida oavsett vad som händer runtomkring. Samtidigt ska den vara uppmärksam på det som händer, även det till skillnad från tävlingslydnadsfot där man gärna vill ha en hund som håller ögonkontakt med sin förare. Jaktfot handlar om att befinna sig vid sin förarens vänstra sida tills dess att man får kommando att göra något annat, helt enkelt.

Position

Att lära hunden att hitta position vid vänster sida, att hålla position och att snabbt kunna vända sig i olika riktningar kan man till stor del göra på samma sätt som i tävlingslydnadssträningen. Med hjälp av positionsövningar kan man lära hunden att det är lönsamt att söka upp och hålla sig vid förarens vänstra sida. Inledningsvis kan man styra in hunden i position med hjälp av en godisbit. När hunden börjar lära sig vad det handlar om job-

bar man successivt bort hjälperna. För att rikta fokus utåt istället för mot föraren kan man till exempel använda en godisskål som man ställer framför hunden. När hunden kommit in i position och har fokus mot skålen – låt hunden få ett "varsågod".

Gå mot en skål

En av mina favoritövningar med valpar och unghundar är att använda måltiderna och matskålen till en enkel övning – att komma in i position, titta mot skålen, stå stilla och hålla fokus på skålen ger "varsågod". När hunden klarar detta utvecklar jag den till att börja gå några steg mot skålen. Viktigt är att hunden anstränger sig för att hålla position och fokus. Att själv gå långsamt och smygande är ett effektivt sätt att få hunden att anstränga sig lite extra.

Gå mellan två skålar eller dummies

Inledningsvis kör jag denna övning med godisskålar. Därefter byter jag ut skålarna mot apparter som jag först lägger ut och längre fram kastar ut. Upplägget är detsamma oavsett om du kör med skålar eller

dummies. Jag använder gärna kortkoppel på hunden för att slippa hålla koll på hunden och istället vara lugn och tydlig i mitt kroppsspråk.

Ha hunden i position vid vänster sida. Ställ ut en skål framför er och lägg i en godisbit, vänd bort från skålen och gå i motsatt riktning ca

"Om man redan tidigt tar sig vanan att alltid ha hunden vid vänster sida när man ska ut och träna jakt, lös eller i koppel/kortkoppel, kan man med hjälp av vanans makt lära hunden att hålla sig vid vänster sida."

25 meter. Ställ ut skål nummer två och lägg i en godisbit, vänd bort från skålen och gå mot den först utställda skålen. Om hunden går i en bra position vid din vänstra sida, med fokus framåt mot skålen ni är på väg mot – ge hunden ett "varsågod".

Om hunden inte går i en bra position, har fel fokus eller kanske

är lite för het i ditt tycke – gör helt om och gå mot skål nummer två istället. Efter att hunden fått varsågod mot en skål, fånga upp hunden, gå fram till skålen och fyll på och vänd därefter bort och gå i motsatt riktning. Det ska alltid finnas godis i båda skålarna.

I denna övning kan du även träna hundens följsamhet i olika tempon. Växla tempo och låt hunden anpassa sig till ditt tempo. När den anpassar sitt tempo och faller in i position vid din sida – belöna. Genom att aktivt träna hundens följsamhet kan vi lära hunden att följa oss, och inte hamna i situationen där vi som förare börjar följa hunden. Jag tror många känner igen sig i att ha man har börjat följa hunden för att dölja sitt bristande jaktfot. Men med ganska enkel träning kan vi träna hunden till att bli en mer följsam hund.

Vana

Om man redan tidigt tar sig vanan att alltid ha hunden vid vänster sida när man ska ut och träna jakt, lös eller i koppel/kortkoppel, kan man med hjälp av vanans makt lära hunden att hålla sig vid vänster sida. Låt hunden gå jaktfot vid din sida när du är på väg ut och träna, när

VI HAR HUNDBÖCKERNA

WWW.KLICKEFORLAGET.SE

du förbereder övningar eller rekar terrängen. Att börja varje träningspass med minst en kvarts fotgående kommer garanterat ge resultat. För att slippa hålla koll på hunden och kanske gå och tjata på hunden kan det vara bra att ha ett kortkoppel på.

FÖLJSAMHET

Följsamhet handlar om att följa sin förare i alla lägen. Att vara följsam i jaktfot, att vara följsam vad hunden ska fokusera på för stunden, att låta sig styras mot det föraren vill, att kunna släppa en sak och fokusera på en annan.

Hundens förmåga att koncentrera sig på det som är viktigt och på hundens förmåga att med lätthet kunna skifta från en viktig sak till en annan är en viktig grund i följsamheten. En hund som försöker hålla koll på allt samtidigt kommer troligen att bli splittrad och misslyckas med sin uppgift, medan en hund, som med hjälp av sin förare och ett visst mått av följsamhet kan växla mellan de olika händelserna på ett samlat och fokuserat sätt, troligen kommer att lyckas med sin uppgift. Och den sistnämnda kommer framförallt att orka arbeta längre och kommer att klara av mer påfrestande situationer.

Styr vad hunden ska fokusera på

Genom att styra vad hunden ska fokusera på får jag en följsammare hund som blir van att följa mig och fokusera på det som jag anser viktigast, istället för att försöka räkna ut vad som kommer att hända härnäst och ta egna initiativ. Att styra vad hunden ska fokusera på kan även innebära att utsätta hunden för störningar, som den ska sortera bort.

Ett exempel på sådan övning är klockan. Om du har apportert utlagda klockan 12, 3, 6 och 9 och står vid mittpunkten och skickar hunden mot klockan 12 innebär det att hunden måste sortera bort de närmaste apporterna, det vill säga klockan 3 och 9. Om du ser till att alla fyra apporterna alltid ligger ute, innebär det att hunden varje gång måste "välja bort" tre av fyra för att ta den jag vill.

Speja valp med and.

*“Det är något man kan behöva träna på och det är viktigt att få till det på ett sätt som **inte skapar frustration hos hunden.**”*

Släpp och fokusera om

En grundläggande förmåga hunden behöver för att kunna vända bort från något som hänt (till exempel en fallen markering) är att kunna släppa en retning, följa sin förare därifrån och fokusera om på något annat – att kunna släppa och fokusera om. Det är något man kan behöva träna på och det är viktigt att få till det på ett sätt som inte skapar frustration hos hunden.

När jag börjar träna en sådan sak gör jag det i betydligt enklare situationer än med en fallen markering. Jag kan exempelvis ha hunden vid min sida, lägga ut en apport på ett ställe, vända bort från den, gå 10-20 meter åt ett annat håll och där lägga ut en annan apport, som vi sen vänder ifrån. När hunden följer mig från den sist utlagda apporten skickar jag hunden mot den först utlagda. När detta fungerar avancerar jag svårigheten med att börja släppa dummiesarna istället

för att lägga dem ner och efter det börjar jag kasta dem. Jag ökar alltså retningen för hunden och höjer på så sätt svårighetsgraden och ökar då även hundens förmåga att kunna släppa en retning för att följa mig i en ny riktning.

GRUNDLÄGGANDE APPORTERINGSTRÄNING

En viktig grundsten i arbetet att bygga upp en god apportör är att få till en bra apportering. Med bra apportering menar jag att hunden söker rätt på, hittar, griper (utan tvekan eller uppmaning), levererar och lämnar av de apportert den finner till sin förare, såväl dummies som vilt.

- Hitta
- Gripa
- Leverera
- Lämna av

HITTA

Viljan att hitta är en viktig förutsättning till att det ska resultera i någon apportering. Hur stark denna vilja är beror dels på arv, men givetvis även på hur vi tränar och uppmuntar den.

Motivation

Motivation är A och O. Hunden ska tycka att det är det roligaste som finns att vilja hitta det där magiska föremålet, oavsett om det är en dummy eller ett vilt. Sökövningar kan vara ett bra sätt. Hunden ska ha en hög motivation att gå ut i området och söka. Ladda området när du går ut och gömmer apporten. Ju duktigare hunden blir på att söka rätt på apporten, desto svårare kan du gömma den. Motivationen att gå ut och söka ska dock fortfarande vara hög. Balansera övningen så att den blir lagom svår. Hunden ska jobba med bibehållen motivation och inte tröttna.

Vår respons när de väl har hittat något och kommer in med det kommer att påverka hur hög motivationen kommer att vara kommande gånger de ska ut och söka. Den ska förstå hur himla duktig den är som hittat det där magiska föremålet.

Psst!
Vi har 427
olika hundras-
försäkringar.

Det är väl klart att din tollare ska ha en tollareförsäkring

Hundar är olika, så varför ska deras försäkringar vara lika? Vi på Agria Djurförsäkring har tagit fram 427 olika hundrasförsäkringar. En för varje hundras. Vi vet helt enkelt vad din hund behöver.

Vill du veta mer? Ring 0775-88 88 88 eller gå in på agria.se för att hitta din lokala säljare.

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringsgruppens specialistbolag för djur- och grödaförsäkring.

Agria
Djurförsäkring

Tollaren 1/2022 1/15

GRIPA

När hunden hittat en apport är nästa steg att spontant, utan tvekan eller uppmaning, gripa apporten. Även här handlar det dels om arv, men givetvis även på hur vi tränar och uppmuntrar hundens apporteringslust. Det kan vara en självklarhet att gripa snabbt om det rör sig om en tennisboll eller ens egen dummy, men för vissa hundar kan det räcka med att det ligger någon annans dummy därute för att gripandet ska bli lite tveksamt. Hur kan vi då träna och uppmuntra snabba och bra gripanden? För mig handlar det mycket om att hitta rätt fokus hos hunden och om att förstärka rätt beteende.

Gripandet

Hur själva gripandet av apporten ser ut kan variera mycket. Snabbt eller långsamt? Med eller utan tveksamhet? Spontant eller efter påverkan från förare?

Att hunden hänger över apporterna är inte helt ovanligt. Händer det på jaktprov så blir förklaringen bristande apporteringslust. Och visst kan det handla om det, men ibland undrar jag vad som fanns där från början och vad som är inlärt. I all välmening tror jag att vi ibland råkar lära våra hundar vissa felbeteenden, som till exempel att hänga över apporterna.

Vänta ut och belöna

Ofta ackompanjerar vi hundens försök att gripa med glada heja-rop i ett försök att få hunden att gripa föremålet. Jag tror mer på att ha en mer lågmäld profil. Att vara tyst och passiv tills hunden har gripit föremålet och då släppa loss glada hurra-rop, för att tala om för hunden hur himla duktig den är. Det är väldigt lätt att fastna i ett beteende där man måste peppa hunden, eller i värsta fall kommendera hunden, för att den ska ta föremålet. Vänta på att hunden självständigt griper föremålet och när den gör det får du agera istället. Ge den då rikligt med beröm, vänd på klacken och spring åt andra hållet med glada hurra-rop,

ta fram stora korvpåsen eller hur du nu själv väljer att belöna. Hunden har gjort något bra och den ska få veta det.

Löst/slarvigt grepp

Vilket typ av grepp hunden tar kan även det variera. Mjukt eller hårt? Löst och slarvigt eller rejält? Att hunden griper apporten lite löst och slarvigt är ett relativt vanligt problem. Det finns många varianter på hur det är möjligt att bära en dummy eller ett vilt – i yttersta hörnet på dummyn, i vingspetsen eller stjärten på fågeln eller varför inte i svanstippen på kaninen. Allt är möjligt, men det är inte lika effektivt som när man tar ett rejält grepp över hela dummyn eller hela kroppen på viltet. Givetvis vill vi alla ha det där rejäla greppet.

*”Vilket typ av grepp hunden tar kan även det variera. Mjukt eller hårt? Löst och slarvigt eller rejält? **Att hunden griper apporten lite löst och slarvigt är ett relativt vanligt problem.**”*

Träna med många olika slags föremål. Det behöver inte vara bara apporteringsföremål, det kan vara alla möjliga slags föremål. Försök få hunden att inse nyttan av att hitta en bra tyngdpunkt. Att träna med stora, tunga dummies kan få en hund med ett löst grepp att ta ett bättre grepp.

Ett annat sätt att få hunden att ta ett mer rejält grepp är att träna i svåra terränger, där de för att lyckas få med sig föremålet måste ta ett rejält grepp, annars kommer de att tappa det. En stor dummy i en backig skogsterräng kan vara ett bra sätt.

Hårt grepp/lek och tugg

När hunden har ett hårt grepp, leker med eller tuggar på apporterna kan det handla om arv, relationsproblem

eller tveksamheter inför arbetsuppgiften. Men ofta handlar det om att hunden har fel fokus för uppgiften. Det är troligen för mycket jaktlust inblandat. Om det i sin tur handlar om hur övningen är upplagd eller på hundens ”tolkning” av övningen kan säkert variera.

Försök att få hunden att byta fokus. Istället för att tänka ”jaga efter” och ”leka/döda” ska hunden tänka ”leverera” och ”belöning”. Genom att bryta ner apporteringen till endast ett gripande, utan att ”leta efter” eller ”jaga efter”, kan vi fokusera på och träna enbart att gripa. Hunden ska lära sig att det är lönsamt att gripa – matte/husse blir nöjd och man kan få belöning om man griper på ett korrekt sätt. Med korrekt sätt menar jag att hunden griper utan tugg eller lek.

Gripa-övning med synlig belöning

”Plocka upp den så får du det här!”. En form av problembaserad inlärning där hunden ska lista ut att man genom att gripa föremålet får den synliga belöningen. Sitt på marken mitt emot hunden. Håll en synlig belöning i öppen hand och lägg ett apportföremål framför hunden. Hunden får gärna vara mer fokuserad på belöningen. Hindra den dock från att ta belöningen i förtid genom att stänga handen när den försöker ta den och öppna därefter handen igen. Om hunden lyfter föremålet – ge belöningssignal och ”Varsågod”.

Du kan göra samma övning med hjälp av att hålla i föremålet, istället för att lägga det på marken. Här kan du även variera hur högt eller lågt du håller föremålet och belöningen, vilket påverkar hur hunden kommer att gripa och var hunden kommer att rikta sin förväntan på belöning. Att den riktar sin förväntan på belöning uppåt kan vara till hjälp för den kommande avlämningen.

Den här övningen kan med tiden byggas vidare till att bli en ”hålla fast” och ”lämna av” övning. Men ha inte för bråttom. Det kan vara värt att träna och belöna just gripandet lite extra. Själva gripandet är lite A och O i apporteringen. Att

Oyo och Anna inför sökskick.

belöna gripandet kommer även att betala igen sig när det gäller inlevereringen.

LEVERERA

När hunden har hittat och gripit apporten ska den leverera den funna apporten till sin förare. Något som inte alltid är helt självklart för alla hundar. Relation och förtroende är viktigt när det handlar om hundens vilja att leverera saker till oss. Många hundar är lite egoistiska och vill ha föremålet för sig själv. De är misstänksamma och tror att vi ska ta det roliga föremålet ifrån dem (vilket vi ju faktiskt slutligen också gör).

Komma in nära

Försök arbeta upp hundens förtroende för dig och uppmuntra

”Ta emot hunden och beröm den så länge den har föremålet kvar i munnen.

Gör inte en stor affär av avlämningen. Så länge hunden kommer emot dig och vill komma in nära dig med föremålet i munnen är de jätteduktiga. Ha inte för bråttom att ta föremålet från hunden.”

hundens vilja att leverera saker till dig. När hunden kommer in till dig med ett föremål, rör dig ifrån hunden och locka in den nära dig. Ta emot hunden och beröm den

så länge den har föremålet kvar i munnen. Gör inte en stor affär av avlämningen. Så länge hunden kommer emot dig och vill komma in nära dig med föremålet i munnen är de jätteduktiga. Ha inte för bråttom att ta föremålet från hunden.

Kroppsspråk

Försök även att tänka på ditt kroppsspråk. Ofta kan vi verka mer hotfulla än vad vi avser att vara. Försök att se dig själv ur hundens perspektiv och fundera på hur den kan uppfatta dig och ditt kroppsspråk. För känsliga hundar är detta extra viktigt att tänka på. Ett exempel på vad hunden kan reagera på är om vi böjer oss över den när vi ska ta emot apporten. Våra händer är ofta ”bovar i dramat”. Undvik

att agera målsvakt, det vill säga ta föremålet från hunden så fort som möjligt innan de släpper det. Håll istället dina händer nära kroppen och locka hunden att komma in nära dig.

Föremålsintresse kontra vilja att leverera

Undvik att stå vid hunden och slänga ut apport/föremål som du vill att hunden ska hämta. Lägg hellre ut apporterna/föremålen eller gå ut och kasta föremålen åt sidan. När du slänger ett föremål som hunden ser försvinna bortåt lockar du fram jaktbeteendet i hunden, och därmed föremålsintresset, vilket kan göra det svårare att få hunden att leverera in föremålet till dig.

Det är viktigare att arbeta med viljan att leverera än med föremålsintresset. Oftast är föremålsintresset tillräckligt stort ändå, åtminstone när det gäller dummies.

LÄMNA AV

Att målmedvetet och fokuserat komma ända fram till mig och generöst bjuda mig apporten. Att sedan stadigt hålla fast till dess att jag fått ett bra grepp om apporten. "Tack!" Så ser min ideala bild av en bra inleverering och avlämning ut.

Godis som hjälpmedel och störning

Att använda godis som hjälpmedel är en självklarhet för mig. Vad som är viktigt när man tränar med godis är dock att man är medveten om vad man vill belöna och att man lyckas timma sina belöningar så att det är just det man vill belöna som verkligen blir belönat.

När det gäller avlämning använder jag godis både som belöning och som störning. Jag lär mina hundar att för att få godisbiten måste man hålla kvar apporten tills dess att jag tar apporten. Om de släpper apporten för tidigt blir det ingen belöning. Om vi utgår från den "gripa övning med synlig belöning", som jag tidigare presenterade, så kan den utvecklas till en "hålla fast" och "lämna av" övning.

Handtarget

Ett väldigt effektivt verktyg för att få bra avlämningar är så kallad handtarget. Handtarget går ut på att låra hunden trycka in nosen i vår handflata för att få en belöning. Från början handlar det om att förstå vad som krävs för att få belöningen, det vill säga att dutta eller trycka nosen i handflatan. När hunden har förstått det kan vi höja kriterierna för belöning genom att bara belöna de bättre försöken, när hunden trycker hårdare eller eventuellt längre.

Denna höjning av kriterier ska vi göra stegvis i lagom takt så att hunden förstår vad som krävs. Precis som i gripa-leverera övningen med synlig belöning använder jag synlig belöning även när jag lär in och tränar handtarget och använder belöningen som störning även här.

Avlämningen är sista delen i en kedja av beteenden/händelser. Vid eventuella avlämningsproblem, försök analysera var problemet ligger. Vilken del i kedjan är det som inte fungerar egentligen? Vad kan orsaken vara till att den inte fungerar på det sätt vi vill? Försök tänka på vilka detaljer det är som inte fungerar. Vad kan det bero på? Vilka paralleller kan ni se till andra problem ni har? Vilken nivå ligger problemet egentligen på?

VILTINTRESSE

När det gäller vilt och viltintresse kan det variera hur villig hunden är att ta vilt. Försök att träna med vilt ofta. Träna gärna med så många olika slags vilt som möjligt och träna alltid med fräscht vilt!

Om hunden är ovillig att ta vilt kan du försöka uppmuntra intresset med hjälp av:

- Jaktlek
- Nyfikenhet
- Söka rätt på

Jaktlek

Låt hunden jaga efter viltet – gör viltet lite levande, dra den längs marken framför/från hunden och släng iväg den (gärna in bakom en sten eller ett träd eller in i något snår). Vänta ut hunden och se om

den lyfter viltet. Om inte, gå dit och "snuva" hunden på den. Lek lite med den själv och låt den därefter försvinna lite snabbt. Om hunden apporterar viltet, men ändå är lite skeptisk – avsluta gärna en apportering med att leka lite med viltet. Antingen som en bus-apportering, som hunden får springa och ta eller så låter du viltet försvinna lite snabbt efter leken utan att hunden får ta den eller nosa på den, bara träna lite...

Nyfikenhet

Ladda viltet genom att rikta ditt eget intresse mot viltet, utan att bry dig om hunden. Du ska tycka att viltet är jättekul och intressant och försöka överföra din attityd till hunden. Lek lite kort med viltet framför hunden och låt det sedan försvinna. Hunden ska inte hinna ta eller nosa på viltet utan bara bli lite nyfiken. Gör den här typen av övning ofta. När hunden börjar bli riktigt intresserad kan den få hinna nosa lite snabbt på viltet, låt det sen snabbt försvinna igen.

Söka rätt på

Göm viltet – låt hunden sitta och titta på, gå ut och göm det på något lite halvsvårt ställe, helst så pass dolt att ni inte har ögonkontakt. Du kan även prova att hänga upp viltet i ett träd, så pass högt upp att hunden måste kämpa rejält för att få ner det. Min erfarenhet är att det är mer sannolikt att hunden tar viltet om den får kämpa lite för att hitta det och för att få tag i det – "Måste visa matte/husse vad jag hittat".

Att apportera vilt är för de allra flesta en svårare uppgift än att apportera dummies. Då är belöningen ännu viktigare. Ju svårare uppgift, desto högre lön behöver delas ut – mer beröm, mer glädje från matte/husse, godare godis.

Lycka till med er träning! •

LAGKAMPEN FIRAR 20 ÅR

**VÄLKOMNA TILL VÄRMLAND DEN 27-28 MAJ 2022.
VI KOMMER ATT VARA PÅ HUMLETORP I ÖSTRA ÄMTERVIK.**

Boende:

Vi önskar att alla som har husvagn/husbil tar det, pga att tillgången till stugor är något begränsad. All bokning av stugor, husvagn/husbil på Humletorp görs till Kerstin Kvarnlöf 070-565 82 23 eller kerstin.kvarnlof@telia.com

Anmälan:

Laganmälan är bindande, skickas till Kerstin eller Brita senast den 24 april.
kerstin.kvarnlof@telia.com eller brita.gehoor@telia.com.

Avgiften är 600 kr/lag och skall vara betald senast den 27 april.

Swish till Kerstin Kvarnlöf 070/565 82 23

Laguppställning senast den 15 maj.

Laget:

Laget ska bestå av 4 hundar, varav max 2 st ÖKL/EKL hundar.

Vad är en ÖKL/EKL hund? Hund som startat i öppen eller elitklass på A, B eller C prov.

Middag:

På fredag kväll kommer det att vara gemensam middag. Det kommer inte att vara någon "bal på slottet". Det som gäller är varma kläder, sittunderlag och myggstift.

Det kommer finnas möjlighet att beställa lunch fredag och lördag.

All mat måste förbeställas.

Meny och priser meddelas senare.

Vid frågor ring Brita 070/335 60 20 el Kerstin 070/565 82 23.

VÄLKOMNA!

Nosework – en sport för alla

Text & bild: Karin Hammar

OM MIG OCH VARFÖR NOSEWORK ÄR KUL

De finns mängder av anledningar till varför jag tycker att nosework är en rolig och givande hundsport. Några av anledningarna är att det är väldigt enkelt att placera ut ett sök, man behöver inte äga speciellt mycket saker utan det räcker med en doft, en tops och ett sugrör. Det är en perfekt aktivering för alla sorters hundar och framförallt bra dom dagarna när man är sjuk eller inte vill gå ut pga dåligt väder, ett sök går naturligtvis alldeles utmärkt att göra inomhus. Och det är dessutom väldigt roligt och hundarna brukar ofta tycka att nosarbete är en rolig aktivering.

JAG HITTARDE NOSEWORKEN I

samband med att jag skaffade min första tollare Sigge. Jag gick då en onlinekurs med min blandras och lärde han doften och började träna med honom inomhus. Min blandras är otroligt duktig men vi har aldrig tävlat. Han är den enda av mina hundar som har gått nosework kurs. Sigge och jag började aktivt med nosework för ett par år sedan. Vi älskar det och Sigge är verkligen otroligt mycket duktigare än vad jag trodde när vi har tränat. Vi har gjort vårt doftprov och ska börja tävla NW1 nu under våren.

Hur du kommer igång

Du behöver:

1. Eukalytus doft - sök tex på "nosework klass 1 doft", närmsta brukshundklubb brukar också ha

Sigge och Karin gör en typ av fordonssök.

"Vi älskar det och Sigge är verkligen otroligt mycket duktigare än vad jag trodde när vi har tränat."

2. Tops eller möbeltass
3. Behållare exempelvis:
  - a. Kartonger
  - b. Glasburkar med metallock (gör små hål i locket)
  - c. Barntallrikar i plast från Ikea (borra hål i botten och använd dom upp & ner)
  - d. En bit av ett plastsugrör
4. Godis, helst torrt godis som inte kladdar eller smular men vilket som går bra

BÖRJA MED TVÅ behållare, droppa en droppe av doften på en möbeltass i en av behållarna och låt den andra behållaren vara tom. Läg en godis på behållaren med doft och låt hunden komma fram och nosa sig fram till den som har doft och godis. Detta kallas Pairing, du kopplar alltså ihop doften med en belöning. Detta gör att när hunden sedan hittar doften i ett sök utan att godiset ligger på, då tänker han

“Jackpot, nu blir det godis!”. Fortsätt med pairingen i några träningar, göm också gärna behållaren med doften i så hunden får leta lite mer. Öka också antalet behållare till fler än två så hunden inte alltid har 50 procent chans till rätt.

När du tränat några gånger med pairing kan du gå vidare till att ta bort godiset från behållaren med doft och låta hunden söka bland behållarna. Stannar hunden till en kort stund om det än bara är en microsekund så var väldigt snabb med att belöna där. Stannar hunden inte alls, gå då tillbaka till att lägga på godis vid doften.

NÄR DU MÄRKER att hunden stannar längre vid doften kan du utmana hunden genom att lägga doften i till exempel en sugrörsbit. Ta då och droppa en droppe av doften på en tops som du sedan stoppar in i sugrörsbiten. Göm sugrörsbiten någonstans inomhus, låt hunden söka efter den. I Hörn eller vid fönster kan nybörjarhunden ha svårt eftersom luften rör sig lite mer där. Sätt doften på en möbel som är i hundens höjd så blir det lite lättare att hitta i början.

Låt hunden söka och var noga med att belöna nära doften när hunden hittar. Är du en bit bort kan du använda ett belöningsord eller hurra lite för att tjäna lite tid så du hinner fram med godisen.

För att utveckla noseworken kan man sedan också göra doftprov och tävla.

Doftprov

Ett doftprov för NW1 består av 12 calzone pizzakartonger varav en kartong har Eukalyptus doft i sig. Hunden har 3 minuter på sig att hitta rätt behållare och när du ser din hund markera så säger du “markerat!” och stäcker upp handen. Domaren talar då om ifall hunden hittat rätt eller om det är fel. Är det rätt behållare är ditt doftprov godkänt.

Tävling

I nosework kan man tävla i TSM och TEM. TSM betyder “Tävling i

Ovan: Olika typer av behållare och doftbärare (tops+möbeltass).
Cirkeln: Doft för NW1 eukalyptus.

*“Är du en bit bort kan du använda ett belöningsord eller **hurra lite för att tjäna lite tid så du hinner fram med godisen.**”*

samtliga moment”, det betyder att man tävlar i alla fyra moment som finns i noseworken. TEM betyder “Tävling i enskilt moment” vilket betyder att man tävlar i ett moment i fyra olika sökområden.

Momenten

- Behållarsök - Man söker bland behållare exempelvis kartonger
- Inomhussök
- Utomhussök
- Fordonssök

Varje sök har en maxtid som domaren bestämmer, klarar man sök i tiden utan fel får man 25 poäng. Har man klarat alla sök med 25 poäng per sök får man 100 poäng och tar då diplom. Med 3 st diplom är man klar i den klassen man tävlat i och får flytta upp till NW2.

De olika klasserna

- TSM
- TEM behållare
- TEM inomhussök
- TEM utomhussök
- TEM Fordonssök

Man kan alltså bli uppflyttad till NW2 i TSM men fortfarande vara kvar i NW1 i de olika TEM-klasserna.

HOPPAS NI LÄRT er någonting och om ni redan visste hur nosework går till har ni säkert redan koll. Testa gärna om du inte tränat nosework förut, det är KUL! •

LÄSARBILD Amazing Tollers Moonbeam
of Arli "Leo" och Drömhultets Topas af Ledi
"Otto". Foto: Karin Tosteberg

Tack till uppfödare som gett sina valpköpare medlemskap i Tollarklubben

Agrosofens kennel

Amelie Ogard

AquaFox

Arbetsviljans

Bizzness Kennel

Chroje

Digby Tollers

Drömhultet

Flottatjärn's Kennel

Fågelsjöns kennel

GiHaTass

HJÄRTERDAMS

Hundskallet's Kennel

Jag Jillar

Kennel Pathseekers

Kennel Stjärnstoft

Lisica's

Lönnlövets

Maalarigårdens

Marielundsäckens kennel

Njupavallens

Renarder's

River Flames

River Fox

Rosennosens

Tjäredalsäckens kennel

Tollartrollets

Tollca's kennel

Westcoasttollers kennel

Zeonis kennel

**CHCh J AH FD1 HTM1 Blazing
Fowler's Holy Moly**

Schweizisk utställningschampion
20 november 2021

Assistanshundsexamen
12 maj 2021

Ägare: Eva Wikholm

Uppfödare: Marie Kinder Nilsson
Blazing Fowler's Sölvesborg

**RLD N RLD F RLD A, LD Startklass
Bigsize Jason**
"Bonthi"

Rallylydnad

Tog sista uppflyttning till mästartklass
på 99p, vann avancerad klass och tog
därmed titeln RLD A.
Hösten 2021.

Ägare:: Jenny-Lynn Ingemansson

Uppfödare: Annika Nordgren

**LD startklass RLD N RLD F Honey
Creek's Marseille**
"Vimla"

Född 20160910

Rallylydnad

200912 Nybörjare 95p & 97p
200915 Nybörjare 96p
210627 Fortsättning 87p & 94p
210730 Fortsättning 95p & 97p

Lydnad

210611 Startklass 169,5p
211023 Startklass 185,5p
211031 Startklass 181p

Ägare: Hanna Andersson

Uppfödare: Mia Claesson

**J LD startklass SEUCH SEVCH Sphl
Vildandens Guldhjärta af Gremir**
"Drömme"

Lydnad

Har tävlat KM i lydnad med
lillmatte Aleksandra Gustavsson
KM lydnad Götene bk 211211
1:a placering 177,5p

Ägare: Anna Gustavsson, Källby

Uppfödare: Anette Björgell,
Bunkeflostrand

SE RALLYCH Tollartrollets Björnbär
"RuBus"

Rallylydnad

Tredje certet 2021-09-18 på
Strömsunds BHK

Ägare: Gunilla Malmqvist,
Ottsjön, Föllinge

Uppfödare: Anette Johansson, Alseda

SE VCH Flottatjärn's A'igor of bandit
"Sigge"

SE37966/2018
Född 2018-05-06

Nosework

GK doftprov Eukalyptus

Ägare: Karin Hammar

Uppfödare: Flottatjärn's kennel,
Ewa-Maria Andorff-Ripa

SE VCH RLD N
Tollartrollets Lucky Luke
 "Lukke"

Viltspår

2019-09-05 1:a pris i Strömsund
 2021-06-09 1:a pris HP i Gillhov
 2021-08-30 1:a pris i Strömsund
Förare: Björn Malmqvist

Rallylydnad

2022-01-08 92 poäng i Rally F,
 Strömsunds BHK

Ägare: Gunilla Malmqvist,
 Ottsjön, Föllinge

Uppfödare: Anette Johansson, Alseda

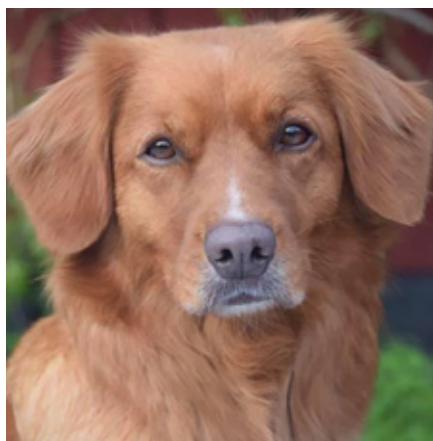
AGHD1 RLDN RLDF RLDA SE AGCH
SE AGCH (hopp) SE VCH
Vildandens Marsmallow af Lewli
 "Sky"

Agility

2021-11-28 1 hoppcert-
 Hoppchampion.
 SM kvalad till SM 2022 med
 5 agility och 5 hoppinnar.
 11:e bästa hunden i klass 3 2021.

Ägare: Sofia Selin

Uppfödare: Anette Björgell

Westcoasttollers Vega
 "Vega"

Tollingjaktprov

2020 07 26 2 a pris NKL
 2020 08 22 1 a pris NKL

Viltspår

2019-06-09 Godkänd anlagsklass

Nosework

2019-01-13 Doftprov 1 Godkänd
 2020 03 07 Doftprov 2 Godkänd

Ägare: Xxxxx

Uppfödare: Xxxxx

R LDN Westcoasttollers Nobless
 "Bless"

Viltspår

2019-11-17 Godkänd anlagsklass

Rallylydnad

2020-09-06 Nybörjarklass 99 poäng
 2020-09-06 Nybörjarklass 100 poäng
 2020-09-15 Nybörjarklass 71 poäng

Ägare: Xxxxx

Uppfödare: Xxxxx

SE VCH Bluenosers Fishing For Fame
 "Tezzla" Född 2018-02-03

Hälsa: HD A, ED UA, PRA Hereditärt
 fri, DE Normal/Clear

Nosework

TSM: NW1 3 diplom
 TEM: NW1 Behållare 1 diplom, NW1
 Inomhus 2 diplom, NW1 Utomhus
 1 diplom, NW1 Fordon 1 diplom
 Godkänt doftprov lagerblad 2021

Workingtest:

Nkl. 62 p Tollarspecialen 2021

Viltspår

2021-05-30 Öppenklass 1:a pris
 2021-06-08 Öppenklass 2:a pris
 2021-06-10 Öppenklass 1:a pris
 2021-06-22 Öppenklass 1:a pris
 & SE VCH

Utställning: 3 st. utställningar Ökl, alla
 med Excellent, 1 CK, 1 CERT

Ägare: Susanne Hultman, Hallsberg

Uppfödare: Ingrid & Jan-Erik Larsson,
 Bluenosers Kennel

FLER TOLLARE PÅ
 HUGGET PÅ NÄSTA SIDA!

**HAR DU EN TOLLARE
 PÅ HUGGET?**

Vi vill ha ditt bidrag!

Skicka text och bild till
tollaren@tollarklubben.se

Döp mejlet "Tollare på hugget".

Max 20 rader.

Bilden måste vara högupplöst för
 att hålla kvalitet för tryck. Bilder
 hämtade från till exempel facebook
 eller skickade med sms fungerar
 inte. Däremot går det bra om
 bilden är tagen med en modern
 mobilkamera. Om du är osäker –
 skicka in så granskar vi bilden!

SE VCH Westcoasttollers Coco
"Coco"

Svensk utställningschampion

Ägare: Xxxxx

Uppfödare: Xxxxx

SE VCH RLD N BIZZNESS ASTERIX
"Asterix"

SE58239/2020
Född: 2020-09-27

Hälsa
HD B ED UA

Rallylydnad
78p, 92p, 72p - RLD N

Nosework
GK doftprov Eukalyptus

Ägare: Karin Hammar

Uppfödare: Bizzness kennel, Eva Back

SE VCH Westcoasttollers Touch
"Touch"

Svensk utställningschampion

Ägare: Xxxxx

Uppfödare: Xxxxx

Westcoasttollers Sumo
"Tilo"

Viltspår
Godkänd anlagsklass 2020-10-04

Ägare: Xxxxx

Uppfödare: Xxxxx

SE VCH
Westcoasttollers Grand Perfektion
"Dusty"

Ägare: Xxxxx

Uppfödare: Xxxxx

SE VCH RLD N RLD F LD STARTKLASS
Westcoasttollers Bounty
"Allwin"

Utställning
2019-06-16 SSRK Gränna CERT
2019-08-24 SKK Ljungkile CERT
2021-11-14 Winter Wonder show
Herning Danmark 2 CERT 1 CACIB
Kvalificerad till Crufts

Ägare: Xxxxx

Uppfödare: Xxxxx

Blazing Flowers Honey Bee
"Nåva"

Spår

Appellklass spår uppflyttad till nästa klass och pallplats

Ägare: Sven Hemmingsson

Uppfödare: Marie Kinder Nilsson

LD STARTKLASS RLD N RLD F SE VCH
West Coast Tollers Cayuga
"Trissie"

Nosework

Godkänt doftprov Eukalyptus

Utställning

VG

BPH med skott

Hälsa

HD: A+A

ED: UA(0+0)

Ägare: Susanna Vikner, Mora

Uppfödare: Eva Svensson

Vill du bli Tollarens nya redigerare?

Vår nuvarande redigare och formgivare Fia tycker det är dags att lämna över fanan till någon annan. Är du sugen själv eller vet du någon som skulle vara sugen på att redigera världens bästa tidning?

Tollaren kommer ut fyra gånger om året, vår duktiga redaktör Karin Hammar håller i arbetet och samlar ihop texter och bilder. Ditt jobb blir att redigera och layouta tidningen, se till att bilderna håller god kvalitet och levererar tryckfärdig PDF till tryckeriet.

Du behöver:

- Goda kunskaper i Adobe Indesign
- Kunskaper i Adobe Photoshop
- Tidigare erfarenhet av redigering
- Kunskaper i trycksaksproduktion och leverans till tryck
- Det är också bra om du har tillgång till Adobe CC Indesign och Photoshop

Arbetet sker på ideell basis.

Har du frågor – mejla tollaren@tollarklubben.se.

Är du intresserad? Skicka några rader om dig själv till tollaren@tollarklubben.se.

AKTIVITETSANSVARIGA 2022

Mer om aktivitetsgrupperna hittar du på www.tollarklubben.se

VI SÖKER DIG SOM VILL BLI AKTIVITETSANSVARIG PÅ DE GRUPPER SOM HAR VAKANTA PLATSER

Anmäl ditt intresse om att bli aktivitetsansvarig till Marina Johnsson som är aktivitetsansvarig i Tollarklubbens styrelse på mejl aktivitetsansvarig@tollarklubben.se

SÖDRA GÖTALAND

SYDVÄSTTOLLARNA

Lotta strömberg, lotta.stromberg@banhof.se
Lis Sparre, sparre.liz@gmail.com
facebookside: Sydvästtollarna

SYDÖSTTOLLARNA

Anna Persson, soliandens@outlook.com
facebookside: Sydösttollarnas aktivitetsgrupp

VÄSTRA GÖTALAND

TOLLARE I VÄST

Therese Johansson, 073-329 29 72
Annie Ahlebrand, 070-544 93 26
Mejl: tiv@tollareivast.se
facebookside: Tollare i Väst
Hemsida: www.tollareivast.se

GÖTEBORGSTOLLARNA

Ann Magnusson, ann.h.magnusson@gmail.com
Emilia Gröndal, emilia.grondal@gmail.com;
076 651 42 15
facebookside: Göteborgstollarna
hemsida: www.goteborgstollarna.se

HALLANDSTOLLARNA

NORR

Jessica Mattson, jessica.mattsson63@gmail.com
Maygreth Åkesson, 076-894 43 84
facebookside: Hallandstollarna

SÖDER

Gunliz Bengtsson, lb.lt@telia.com

SJUHÄRDSTOLLARNA

Linda Rogberg, linda.rogberg@gmail.com
facebookside: Sjuhäradstollarna

SKARABORGSTOLLARNA

Anna Gustavsson, anna.jenka@telia.com
Maria Glaadh, 070-558 32 88
facebookside: Skaraborgstollarna

ÖSTRA GÖTALAND

TOLLARE ÖLAND/SMÅLAND ÖSTRA

Thomas Johansson, thomas@tjresor.se, 070-671 84 12
Marianne Ahlgren 070-0371648
facebookside: Tollare Öland/Östra Småland

TJUSTTOLLARNA

Åsa Liss, asa.lisd@outlook.com, 072-206 62 24

facebookside: Tjusttollarna

NORDVÄSTRA SMÅLAND

Solgerd Hansson, solgerd.hansson@gmail.com
Anna-Karina Johansson, info@djurhalsa.se,
070-639 67 68

facebookside: Tollare nordvästra Småland

ÖSTGÖTATOLLARNA

Lina Von Gegerfelt, zztardustt@hotmail.com
facebookside: Östgötatollarna

VÄSTRA SVEALAND

VÄRMLANDSTOLLARNA

Kerstin Kvarnlöf, kerstin.kvarnlof@telia.com
Brita Gehöör, brita.gehoor@telia.com
facebookside: Värmlandstollarnas aktivitetsgrupp

TOLLARE I VÄSTMANLAND

Christina Hedström och Peter Wennström,
stina.hedstrom@spray.se
facebookside: Tollare i Västmanland

HJÄLMARTOLLARNA

Åse Lindersköld, ase.linderskjold@orebro.se
Susanne Hultman, susanne.hultman@telia.com
Jan-Erik Larsson, larsson@bluenosers.se
facebookside: Hjälmartollarna
hemsida: www.hjalmartollarna.wordpress.com

ÖSTRA SVEALAND

GUTETOLLARNA - GOTLAND

Sara Neogard, mysslas@hotmail.com

SÖRMLANDSTOLLARNA

Mia Eriksson, maria.eriksson83@hotmail.com
facebookside: Sörmlandstollarna

STOCKHOLM SÖDRA

Mirjam Cassel, mirjamcassel@gmail.com
facebookside: Tollare Stockholms Södra

TÄLJEKRUNGLAN

Birgitta Amrén Ahlberg, birgitta@vattubrinken.se

TOLLARE NORRA STOCKHOLM

Mikael Albrecht, fam_albrecht@me.com
facebookside: Tollare i Norra Stockholm

UPPSALA

Lene Lykke-Olesen, Emma Forsman & Moa Rosén,
uppsalatollarna@gmail.com eller skicka meddelande
till någon av oss via facebook.
facebook: Uppsala Tollarna

instagram: UppsalaTollarna

SÖDRA NORRLAND

SÖDRA DALARNA

Anna Andersson, anna88_smile@hotmail.com
Monika Svedjehäll, monikasvedjehall@icloud.com
facebookside: Tollare i Dalarna

NORRA DALARNA

Marie Lars, marie_toller@hotmail.com
Maria Andersson, 81maria@gmail.com
facebookside: Tollare i Dalarna

GÄSTRIKETOLLARNA

Lena Dahlbom, lena.dahlblom@gmail.com
facebookside: Gästriketollarna

SÖDRA NORRLAND (SUNDSVALL MED OMNEJD)

Magdalena Persson, maggie_persson@hotmail.com
facebookside: Tollare i Sundsvall med omnejd

MELLERSTA NORRLAND

TOLLARE I VÄSTERNORRLAND ÖVIK & NORRUT
Vakant

Z-TOLLARNA

Amanda Vikner, amanda.pathseekers@outlook.com,
073-080 17 19 (nås enklast via sms)
facebookside: Tollare Jämtland/Härjedalen Z-Tollarna

NORRA NORRLAND

TOLLARE I NORR

Ida-Maria Larsson, doriis@hotmail.com
hemsida: www.tollareinorr.wordpress.com

TOLLARE I VÄSTERBOTTEN

Susanne Stjernfeldt, susan.nest@hotmail.com
facebookside: Tollare i Västerbotten

MEDDELA OSS ÄNDRINGAR!

Har ni bytt kontaktperson, ändrat telefonnummer, startat en ny aktivitetsgrupp, startat Facebook-grupper – glöm inte meddela Tollaren!

Skicka ändringar till tollaren@tollarklubben.se.

Märk mejlet "Kontaktinformation Xxxxx"
(gruppens namn).

Medlemsinformation

ÄR DU INTRESSERAD AV MEDLEMSKAP

Tag kontakt med SKKs (Svenska Kennelklubbens) medlemsavdelning
tel 08-795 30 50 eller mejl medlem@skk.se

UPPFÖDARE

På www.tollarklubben.se anmäler uppfödare valpköparmedlemskap i Tollarklubben för sina valpköpare i ett formulär som går direkt till SKK:s medlemsavdelning. Betalningsuppgifter och referens får ni direkt på dataskärmen när anmälan slutförs.

Vid frågor, kontakta SKK Medlemsservice, medlem@skk.se

OM DU FLYTTAR och vill ha Tollaren skickad till din nya adress anmäler du adressändringen till SKKs medlemsavdelning, telefon och mejl enligt ovan.

AKTUELLA MEDLEMSAVGIFTER

- Fullbetalande medlemmar 275 SEK/år
- Utlandsmedlem 400 SEK/år
- Familjemedlem 80 SEK/år
- Valpköparmedlem 150 SEK/år

Aktivitetsgrupperna har pennan!

SYDÖSTTOLLARNA

Sydösttollarnas aktivitetsgrupp startade 19.januari upp året med ett digitalt möte. Under mötet fick alla bidra med önskemål om aktiviteter, när och hur ofta vi ska träffas och om man kunde tänka sig att hålla i träff. Vi pratade även om och bestämde att undersöka intresse för att delta i lagkampen i maj.

PLANERINGEN FÖR 2022:

13/2 Utställningsträning i inomhushall.
13/3 Aktivering för hunden i inomhushall och promenad.
15/4 Träna enligt upplägg i Tollingjaktprov.
Maj och i juni träning enligt upplägg för Working test med sikte att kunna delta i Working test i juli.
Under vår-sommar promenad med grillning.
Juli-augusti prova-på Tollingjaktprov
September Viltspår
Oktober apporteringsträning
November träff i inomhushall förslag på hoops, rallylydnad, lydnad eller nosework.

Beslutades att undersöka möjlighet till att träna HTM, att träna apportering i område med olika miljöer och nivåer för att träna. Det finns möjlighet att under

året fortlöpande bjuda in till och ordna andra träffar och aktiviteter.

Sydösttollarnas aktivitetsgrupp har en Facebookgrupp där information om aktiviteter och träffar läggs ut. •

SKARABORGSTOLLARNA

PLANERADE TOLLARTRÄFFAR 2022

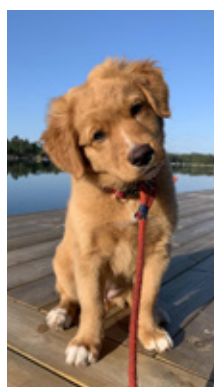
Datum	Aktivitet	Plats
Mars	Lydnadsträning	Skövde
April	Nosework	Götene
Maj	Rallylydnad	Mariestads
Juni 6/6	Prova på tolling	Ej bestämt
Juli	Jaktapportering	Karlsborg
September	SM (skaraborgsmästerskapet)	Karlsborg
Oktober	Agility	Götene/Vinninga
November	Apportering	Götene
December	Inget planerat	

LÄSARBILDER

Höger: Solvingas Kachina Af Dezzley.
Foto: Ulrika Hall

Nedan: Chroje Oslagbara Magnum "Rio". Född 20201105.
Uppfödare Susanne och Roy Johansson, ägare är Emma Malmén.

Nedan mitten: Lisicas Hermo Drömna Nova.
Foto: Emma Nyquist

Ovan: Lisica's Jojnix Busa Supernova med två av sina valpar från River Flames Rymdkull. Foto: Moa Rosen

Vänster: Vinna (Fågelsjöns Catch) i snön, @tollarenninna på instagram. Foto: Vera Klavdianou

LÄSARBILDER

*"Jag skulle vilja rikta ett stort tack till kennel Björnhedens för att jag fick möjlighet att ta mig an denna fina lilla tösen. Björnhedens Superdrifta "Drifta". Kan inte med ord beskriva min tacksamhet! Oss kommer ni se på lydnadsplanen, i skidspåret, i skogen och mark. Apportering och tolling är också något vi kommer syssla med! Min första tollare, nu rockar vi. Mor: Chroje Jippie Supernova Far: Njupavallens Valter"
Text och bild: Sofie Norvall*

River Flames Rymdkull. Foto: Moa Rosen

*J SE UCH FI UCH SE VCH LD START-
KLASS LD 1 RLD N RLD F Tollarbos
Malliga Otto blev BEST IN SHOW 2 på
SSRKs Clubshow 2021. Han blev även
BIS 2 – jakt. Det är kul när en tollare får
placeras så fint i BIS-finalerna.*

Tollarklubbens styrelse 2021

Ordförande

Mats Viker
ordforande@
tollarklubben.se

Vice ordförande/kassör

Carina Boijertz
kassor@tollarklubben.se

Sekreterare

Åsa Roosqvist
sekreterare@
tollarklubben.se

Jaktansvarig

Robin Kinnunen
jaktansvarig@
tollarklubben.se

Avelsansvarig

Therese Knutsson
avelsansvarig@tollarklubben.se

Aktivitetsansvarig, mentalitet- och funktionsansvarig

Monika Levisson
aktivitetsansvarig@tollarklubben.se

RAS-ansvarig

Helena Näslund
rasansvarig@
tollarklubben.se

Ansvarig Tollarspecialen

Gunliz Bengtsson
specialensvarig@tollarklubben.se

Exteriörsvarig

Annelie Nordvall
exterioransvarig@tollarklubben.se

Informations- och medlemsansvarig

Lars Annergård
info@tollarklubben.se

Hemsida

www.tollarklubben.se

E-post

info@tollarklubben.se

Bankgiro

5163-6009

Övriga Funktionärer

Revisorer

Jan S Andersson, Lis Sparre

Valberedning

Marina Johnsson,
sammankallande
valberedning@tollarklubben.se
Marie-Louise Hultdt
Petra Borgström

Kontaktperson

Tollarspecialen

Gunliz Bengtsson
specialen@tollarklubben.se

Kontaktperson till klubbnytt i Apportören

Åsa Roosqvist
sekreterare@
tollarklubben.se

Mottagare av utställnings- & lydnadsprovskritiker

Annelie Nordvall
exterioransvarig@tollarklubben.se

Mottagare av jaktprov- och viltspårskritiker

Robin Kinnunen
jaktansvarig@
tollarklubben.se

Rasinformatorer & Omplaceringshundar

Sandra Almflo,
070-388 85 07
Ingrid Larsson,
070-643 70 38, larsson@
bluenosers.se
Catarina Söderlind, 08-732 90 00,
rasinfo@tollarklubben.se

Webmaster för klubbens hemsida

Susanne Viker
webmaster@
tollarklubben.se

Redaktör för tidningen Tollaren

Karin Hammar
tollaren@tollarklubben.se

Tollingjaktprov våren 2022

Preliminär provkalender

Datum	Avdelning	Provplats	Klass	Domare	
9/4	Södra	Edenryd	Nkl & Ökl	Lars Bengtsson	
10/4	Södra	Plats ej klar	Alla klasser	Sverker Haraldsson	
23/4	Västra	Laholm	Nkl & Ökl.	Lars Bengtsson	*
24/4	Västra	Laholm	Nkl & Ekl	Lars Bengtsson	*
30/4	Södra	Prel.			
1/5	Södra	Prel.			
7/5	Västra	Borås	Nkl.	Håkan Linde	*
14/5	Småland	Eksjö	Alla klasser	Sverker Haraldsson	
14/5	Västra	Ljungskile	Nkl & Ökl	Titti Karlström	*
15/5	Småland	Eksjö	alla klasser	Sverker Haraldsson	
15/5	Västra	Ljungskile	Nkl & Ekl	Titti Karlström	*

* Finns på SSRK prov

LÄSARBILD

*Amazing Tollers Moonbeam of Arli "Leo".
Foto: Karin Tosteberg*